

T.C.
ÇANAKKALE ONSEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ
KALİTE GÜVENCE KOMİSYONU

2023 PROGRAM ÖZ DEĞERLENDİRME RAPORU
DEĞERLENDİRME KILAVUZU

İÇİNDEKİLER

GİRİŞ.....	3
TANIMLAR.....	3
PROGRAM ÖZ DEĞERLENDİRME RAPORU DEĞERLENDİRME KILAVUZU.....	5
DEĞERLENDİRME ÖLÇÜTLERİ.....	6
ÖLÇÜTLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ.....	7
1. PROGRAMIN AMAÇLARI.....	8
2. PROGRAM ÇIKTILARI.....	9
3. EĞİTİM PROGRAMI.....	10
4. ÖĞRENCİLER.....	11
5. ÖĞRETİM KADROSU.....	13
6. ALTYAPI VE OLANAKLAR.....	14
7. KURUM DESTEĞİ VE MALİ OLANAKLAR.....	15
8. KURUMSAL YÖNETİM VE KARAR ALMA SÜREÇLERİ.....	16
9. SÜREKLİ İYİLEŞTİRME.....	17

GİRİŞ

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi web sayfası üzerinden YÖKAK UMİS-ÜYBS Program Öz Değerlendirme Modülü aracılığı ile mezun veren her program tarafından her yıl bir önceki yıl için hazırlanması gereken Program Öz Değerlendirme Raporları paydaşların beklentilerini karşılamak üzere Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi'nin Ön lisans, Lisans, Lisansüstü Programlarının Eğitim-Öğretim Kalite güvencesini sağlamayı ve bu programların sürekli iyileştirilmesini desteklemeyi amaçlamaktadır.

Her ölçüt, ilgili (Bölüm Başkanlığı/ABD Başkanlığı) program yönetiminin; öğrencilere, öğretim elemanlarına, ilgili sektöre, topluma ve mesleğe karşı olan sorumluluklarını yerine getirme yönünden nicel ve nitel bir öz değerlendirmeye temel oluşturmaktadır. Özellikle program akreditasyonu konusunda herhangi bir programın değerlendirilmesi için başvuruda bulunan yükseköğretim kurumu, bu belgede yer alan ölçütleri karşıladığını kanıtlamakla yükümlüdür.

TANIMLAR

İlgili ölçütlerin değerlendirilmesinde aşağıdaki bilgi ve ölçütlerin temel alınarak yapılması gerekmektedir. Bu hususta aşağıdaki temel tanımların tutarlı olarak esas alınması ve bu başlıklara yönelik kanıtlar sunulması elzemdir.

I. Eğitim Programının Amaçları: Programın mezunlarından yakın bir gelecekte erişmeleri beklenen kariyer hedeflerini ve mesleki beklentilerini tanımlayan genel ifadeler.

II. Program Çıktıları: Öğrencilerin programdan mezun oluncaya kadar kazanmaları gereken bilgi, beceri ve davranışları tanımlayan ifadeler.

III. Ölçme: Eğitim programının amaçlarına ve program çıktılarına erişim düzeylerini saptamak üzere, çeşitli yöntemler kullanılarak yürütülen veri ve kanıt tanımlama, toplama ve düzenleme süreci.

IV. Değerlendirme: Ölçmeler sonucunda elde edilen verilerin ve kanıtların çeşitli yöntemler kullanılarak yorumlanması süreci. Değerlendirme süreci, programın eğitim amaçlarına ve çıktıklarına erişim düzeylerini vermeli ve bu süreçte elde edilen veriler programı iyileştirmek üzere alınacak kararlar ve yürütülecek eylemlerde kullanılmalıdır.

V. Kredi: Bir kredi, yarıyıl boyunca her hafta düzenli olarak verilen bir saatlik (45-50 dakika) teorik dersin ya da yapılan iki veya üç saatlik uygulama veya laboratuvar çalışmalarının eğitim yüküne eşdeğerdir.

VI. AKTS Kredisi: Öğrenci iş yüküne dayalı olan ve Avrupa Kredi Transfer Sistemi olarak tanımlanan kredi.

VII. Paydaş: Eğitim kurumunun faaliyetlerinden, hedeflerinden, politikalarından ve aldığı sonuçlardan etkilenebilen veya bunları etkileyebilen kişiler, gruplar, organizasyonlar veya sistemler.

VIII. İç Paydaş: Eğitim kurumundan etkilenen veya kurumu etkileyen kurum içindeki kişi, grup veya (varsa) ilgili/bağlı kuruluşlar. Eğitim programının hazırlanması, yürütülmesi ve değerlendirilmesinin her aşamasında aktif rol alan tüm kurum çalışanları ile eğitim programına katılan öğrenciler, öğretim elemanları, kurum yöneticileri ve kurumun idari personeli.

IX. Dış Paydaş: Eğitim kurumundan etkilenen veya kurumu etkileyen, kurum dışındaki kişi, grup veya kuruluşlardır. Eğitim programının hazırlanması, yürütülmesi, değerlendirilmesinin her aşamasında aktif rol almayan ancak görüşlerine başvuru meslek örgütleri, mezunlar, mezunların çalıştıkları kurumların yöneticileri, toplum ve ilgili diğer sivil toplum kuruluşları gibi taraflardır.

X. Yaşam Boyu Öğrenme: Bireyin yaşamı süresince üstleneceği roller, içinde bulunacağı durumlar ve ortamlarda güvenle, yaratıcılığa dayalı ve zevkle uygulayabileceği mesleki ve sosyal bilgi, beceri ve değer anlayışı sağlayan sürekli gelişim sürecidir.

PROGRAM ÖZ DEĞERLENDİRME RAPORU

DEĞERLENDİRME KILAVUZU

İlgili Birim (Enstitü/Fakülte/YO/MYO): MÜHENDİSLİK FAKÜLTESİ

Hazırlayan Bölüm/Program: Jeoloji Mühendisliği

Program Öz Değerlendirme Raporu Teslim Tarihi: 1 Şubat 2024

Program Öz Değerlendirme Raporu Değerlendirme Tarihi: 27 Şubat 2024

Birim Kalite Güvence ve İç Kontrol Komisyonu / (Değerlendirme Komisyonu) Üyeleri			
Unvan/Ad, Soyad	E-Posta	Telefon	İmza
Prof. Dr. Tolga BEKLER	tbekler@comu.edu.tr	0286 218 0018	
Prof. Dr. Sibel MENTEŞE	sibelm@comu.edu.tr	0286 218 0018	
Doç. Dr. Alper DEMİRCİ	alperdemirci@comu.edu.tr	0286 218 0018	
Doç. Dr. Mustafa ÖGÜTÇÜ	mogurcu@comu.edu.tr	0286 218 0018	
Dr. Öğr. Üyesi Şebnem ÖNDER	selbek@comu.edu.tr	0286 218 0018	
Öğr. Gör. Vildan BAYRAM	vildan@comu.edu.tr	0286 218 0018	
Ar. Gör. Murat BERBER	muratberber@comu.edu.tr	0286 218 0018	
Ar. Gör. Müberra Nur AKÇAMAN	mnakcaman@comu.edu.tr	0286 218 0018	
Ayten DEMİREL	ademirel@comu.edu.r	0286 218 0018	
Büşra TAŞGIN	Üye (Öğrenci Temsilcisi)	0286 218 0018	
Doç.Dr.Yavuz Emre ARSLAN	Yedek Üye	0286 218 0018	
Dr.Öğr.Üyesi İlknur DALYAN	Yedek Üye	0286 218 0018	
Arş.Gör.Sinem ALTINIŞIK	Yedek Üye	0286 218 0018	
Irmak ÖZCAN	Yedek Üye (Öğrenci Temsilcisi)	0286 218 0018	

DEĞERLENDİRME ÖLÇÜTLERİ

Değerlendirme Başlığı	Karar	Açıklama *
-----------------------	-------	------------

<p>Öz Değerlendirme Raporu Formatı:</p> <p>2023 Öz Değerlendirme Raporu (1 Ocak-31 Aralık) 2023 dönemini kapsmalı ve 2024 yılı ilk 8 ayı içerisinde hazırlanmış olmalıdır. Her başlıkla ilgili en az bir kanıt yüklenmiş ve örnek uygulama, olgunlaşmamış uygulama ve uygulama yok seçeneklerinden uygun olan işaretlenmiş olmalıdır. ÖDR Raporu UMİS-ÜYBS Program Öz Değerlendirme Modülü çıktısı olmalıdır.</p> <p>Üniversite, ilgili fakülte ve bu fakültede yürütülen tüm programlara ilişkin bilgiler Üniversitemizin güncel bilgilerle uyumlu olmalıdır.</p> <p>ÖDR A4 kâğıda basılabilecek şekilde PDF formatında hazırlanmalı ve Üniversitemiz Kalite Güvence Komisyonuna ÜBYS veya e-posta üzerinden elektronik ortamda gönderilmelidir.</p>	<p>☐ Uygun ☐ Eksik ☒ Uygun Değil</p>	<p>Bölümümüz henüz mezun vermemiştir. Bu nedenle raporumuz UMİS- ÜYBS Program Öz Değerlendirme Modülü çıktısı olarak alınamamıştır. Yalnızca PDF formatı Üniversitemiz Kalite Güvence Komisyonuna gönderilmiştir.</p>
<p>Öz Değerlendirme Raporunun şeklen ve içerik olarak tutarlılığı</p>	<p>☐ Uygun ☒ Kısmen Uygun ☐ Uygun Değil</p>	<p><i>1. Raporla verilen kanıtlar ilgili bölümün başlığını taşımalıdır.</i></p> <p><i>2. Raporla sunulan şekil ve tablolar yine ilgili bölümün başlığını taşımalı ve bahsi geçen bölümden sonra yer almalıdır.</i></p> <p><i>3-Kanıt dosyaları boş bırakılmamalıdır ilgili dosyaya kanıt olabilecek link, tablo, şekil ve belgeler eklenmelidir.</i></p> <p><i>4-ÖDR’de yer alan dosyalar tercihen “pdf ve/veya jpeg formatında olmalıdır.</i></p>

* Eksik veya Uygun Değil ise açıklama bölümünü ilgili programa geribildirim formatında doldurunuz.

ÖLÇÜTLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ

1. Çok Yetersiz: ÖDR'nin ilgili bölümünde ölçütün karşılanmasına ilişkin herhangi bir değerlendirme olmaması, uygulamaların yanlış yorumlanması ve tanımlanması, destekleyen belge/kanıtların bulunmaması halinde işaretlenecek düzeydir (tanımlı ve yazılı süreç yok, tanımlama geçersiz, belge/kanıt yok, uygulama yok).

2. Yetersiz: ÖDR'nin ilgili bölümünde ölçütün karşılanmasına ilişkin bazı tanımlamalar/uygulamalar/belgeler/kanıtların var olduğu ancak ölçütü karşılayacak düzeyde olmadığı durumda işaretlenecek düzeydir (temel süreçlerin tanımlanmaması, kanıtlar/belgelerde ve/veya uygulanmasında önemli eksiklikler olması vb., uygulama yok).

3. Kabul Edilebilir: ÖDR'nin ilgili bölümünde ölçütün karşılanmasına ilişkin tanımlamalar/uygulamalar/belgeler/kanıtların yeterince var olduğu ancak geliştirilmesi önerilen hususlar (uygulamanın sistematik olup olmadığı, sonuçları görünceye kadar yeterli zaman geçip-geçmediği, kurumsallaşma durumu vb.) olduğu durumda işaretlenecek düzeydir. (Olgunlaşmamış uygulama)

4. İyi: ÖDR'nin ilgili bölümünde ölçütün karşılanmasına ilişkin tanımlamalar/uygulamalar/belgeler/kanıtların eksiksiz olarak bulunduğu durumda işaretlenecek düzeydir. (Örnek Uygulama)

5. Çok İyi: ÖDR'nin ilgili bölümünde ölçütün karşılanmasına ilişkin tanımlamalar/uygulamalar/belgeler/kanıtların kapsamlı ve sistemli yaklaşımla elde edildiği ve örnek oluşturacak düzeydir. (Örnek Uygulama)

* Ölçütler yukarıdaki ölçek kullanılarak değerlendirilmelidir. Gereke sütununda verilen değerlendirme puanını açıklayan özellik ya da eksiklikler ifade edilmelidir. Genel yorum ve açıklamalar kısmı doldurulmalıdır. Bu bölümde bütünsel bir değerlendirme yapılarak Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Kalite Güvence İç Tetkikçisi'nin ziyaretinde kararına esas teşkil edecek ve kurumla bundan sonraki yazışmalara temel oluşturacak açıklama, bilgi ve öneriler yazılmalıdır.

1. PROGRAMIN AMAÇLARI	DEĞERLENDİRME	GEREKÇE
<p>1.1. Her programı için eğitim amaçları tanımlanmış olmalıdır. Amaçlar, varsa o alandaki program eğitim amaçları tanımına uymalıdır. Üniversitenin, ilgili birimin (enstitü, fakülte, yo, myo) öz görevleriyle programın misyonu uyumlu olmalıdır. Amaçlar, süreç içerisinde programın iç ve dış paydaşlarını sürece dahil edecek şekilde belirlenmelidir.</p>	<p>☐1 ☐2 ☐3 ☐4 ☒5 Eğitim programı amaçlarının kılavuzda belirtilen tanıma uygunluk durumu ile eğitim programı amaçlarının üniversitenin misyonuyla uyumluluk durumu. Alana özgü amaçlarla uyumlu, kolayca erişilebilir amaçların varlığı yeterlidir.</p>	<p>Programın eğitim ve öğretim amaçları tanımlanmıştır. Tanımlanan eğitim amaçlarının Mühendislik Fakültesi öz görevleriyle örtüştüğü belirlenmiştir.</p>
<p>1.2. Eğitim programı amaçları, kolayca erişilebilecek şekilde kalite güvence, bölüm/programlar sekmesinde ilgili programın ÜBYS Eğitim Kataloğu linki verilerek yayımlanmış olmalıdır.</p>	<p>☐1 ☐2 ☐3 ☐4 ☒5 Eğitim programı amaçlarına erişme durumu.</p>	<p>Programa ilişkin eğitim amaçları ÖDR raporunda yer almaktadır. Ancak program web sitesinde yayınlanmalıdır.</p>
<p>1.3. Eğitim programı amaçları, iç ve dış paydaşlarının gereksinimleri doğrultusunda uygun aralıklarla (3-5 yıl) güncellenmelidir.</p>	<p>☐1 ☐2 ☐3 ☐4 ☒5 Eğitim programı amaçlarının uygun aralıklarla güncellenme durumu.</p>	<p>İlgili programın eğitim amaçlarını güncellemeye yönelik strateji bulunmaktadır.</p>
<p>1.4. Eğitim programının amaçlarına ulaşıldığını belirlemek ve belgelemek için esas alınan bir değerlendirme süreci kurulmalı ve işletilmelidir. Bu süreç yardımıyla programın eğitim amaçlarına ulaşıldığı kanıtlanmalıdır. İç-dış paydaş görüşü, iç-dış paydaş anketleri, akademik kurullar vb.</p>	<p>☐1 ☐2 ☐3 ☐4 ☒5 Eğitim programı amaçlarına ulaşıp ulaşıldığını sorgulayan bir değerlendirme sisteminin işletilmesi</p>	<p>Eğitim amaçlarına ulaşıldığına yönelik ölçme sistemi mevcuttur.</p>
<p>GENEL YORUM VE ÖNERİ</p>	<p>☒ KARŞILANIYOR ☐ KISMEN KARŞILANIYOR ☐ KARŞILANMIYOR</p>	<p>-Programın eğitim amaçları kolay ulaşabilir olarak bölüm koridorlarında, ve bölüm web sitesinde yayınlanmalıdır. -Programın eğitim amaçlarına ulaşıldığına ilişkin yapılan anketlere katılım artırılmalıdır.</p>

2. PROGRAM ÇIKTILARI	DEĞERLENDİRME	GEREKÇE
2.1. Program çıktıları, Türkiye Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesi (TYYÇ), varsa ilgili alanın yeterlilikleri ve Ulusal Çekirdek Eğitim Programı (ÇEP) ile uyumlu bilgi, beceri ve yetkinlikler ile endüstri 4.0 yeterliliklerini ve Üniversitemiz 2022-2025 Stratejik Planını kapsayacak şekilde tanımlanmalıdır. Eğitim programının amaçlarıyla tutarlı olmak koşuluyla programlar kendilerine özgü ek program çıktıları tanımlayabilirler.	☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☒ 4 ☐ 5 Program çıktılarının eğitim programının amaçlarıyla uyum ve kılavuzda belirtilen tanıma uyumluluk durumu.	Program çıktıları TYYÇ, ÇEP ve üniversitemiz stratejik planına uygun olarak belirlenmiştir.
	☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☒ 5 Program çıktılarının TYYÇ ile uyum durumu.	
	☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☒ 5 Program çıktılarının alan/çekirdek program yeterlilikleri (varsa) ile uyum durumu.	
2.2. Program çıktıları kolayca erişilebilecek şekilde olmalı, kalite güvence sekmesinde veya bölüm/program sekmesinde ilgili programın ÜBYS linki yayımlanmış olmalıdır.	☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☒ 5 Program çıktılarının erişim durumu.	Program çıktıları belirlenmiş ancak ÜBYS sisteminde yer almamaktadır.
2.3. Program çıktılarına ulaşma düzeyini belirli aralıklarla değerlendirmek ve belgelemek için kullanılan bir değerlendirme süreci oluşturulmuş ve işletiliyor olmalıdır.	☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☒ 5 Program çıktılarına erişme düzeyinin değerlendirme matrisleri veya belirtke tabloları şeklinde gösterilme durumu (farklı öğrenme alanlarına yönelik sınav örnekleri eşliğinde).	Program, PÇ ulaşma düzeyi belirli aralıklarda değerlendirme planı bulunmakta ve işletilmektedir.
	☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☒ 5 Uygulanan ölçme araçları sonucunda elde edilen veriler doğrultusunda yapılmış iyileştirme çalışmalarının varlık durumu ve kanıtlar (komisyon çalışmaları, kararlar vb.).	
2.4. Mezuniyet aşamasına gelen öğrencilerin program çıktılarında öngörülen bilgi, beceri ve davranışları kazandıkları kanıtlanmalıdır.	☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☒ 5 Mezun durumuna gelmiş öğrencilere uygulanan ölçme araçları sonucunda elde edilen veriler doğrultusunda yapılmış iyileştirme çalışmalarının varlık durumu ve kanıtlar (komisyon çalışmaları, kararlar vb.).	Ders değerlendirme anketleri yetersizdir ders geri bildirim raporları vardır.
GENEL YORUM VE ÖNERİ	☒ KARŞILANIYOR ☐ KISMEN KARŞILANIYOR ☐ KARŞILANMIYOR	

3. EĞİTİM PROGRAMI	DEĞERLENDİRME	GEREKÇE
--------------------	---------------	---------

<p>3.1. Her programın, eğitim amaçlarını ve çıktılarını destekleyen bir öğretim planı (müfredatı) olmalıdır.</p>	<p style="text-align: center;">☐1 ☐2 ☐3 ☐4 ☒5</p> <p>Programın içerik yeterlilikleri karşılama ve Temel Bilimler, Mesleki Konular, Genel Eğitim ve Diğer Konular açısından irdelenme durumu.</p>	<p>Programın eğitim amaçlarını ve çıktılarını destekleyen bir öğretim planı vardır.</p>
<p>3.2. Eğitim programı içerisinde yer alan derslerin öğretim planlarında kazanım, içerik, içeriğin sunuluş yöntemi ve değerlendirme süreçleri arasında tutarlılık bulunmalıdır.</p>	<p style="text-align: center;">☐1 ☐2 ☐3 ☐4 ☒5</p> <p>Ege Bilgi Paketi'nde tanımlandığı haliyle derslerin; kazanım, içerik, içeriğin sunuluş yöntemi ve değerlendirme süreçleri arasındaki tutarlılık durumu.</p>	<p>Eğitim programı ile derslerin; kazanım, içerik, içeriğin sunuluş yöntemi ve değerlendirme süreçleri arasındaki tutarlılık kanıtları mevcuttur.</p>
<p>3.3. Kullanılan eğitim programı modeli (Derse Dayalı, Probleme Dayalı, Komite Sistemi, Entegre Eğitim vb.) tanımlanmış olmalıdır. AKTS Bilgi Paketi Doluluk Oranı %85'in üzerinde olmalıdır.</p>	<p style="text-align: center;">☐1 ☐2 ☐3 ☐4 ☒5</p> <p>Eğitim program modeli ve yapılanmasının her yarıyıl itibarıyla tanımlanması ve AKTS Bilgi Paketi Doluluk Oranı.</p>	<p>Program eğitim modeli tanımlanmıştır. AKTS bilgi paketi doluluk oranı %90 in üzerindedir.</p>
<p>3.4. Eğitim programında yer alan derslerde öğrenme çıktılarına uygun çeşitli öğretim yöntem ve teknikleri (anlatım, problem çözme, soru cevap, aktif öğrenme, sunum, laboratuvar çalışması, alan çalışması, grup çalışması vb.) kullanılmalıdır.</p>	<p style="text-align: center;">☐1 ☐2 ☐3 ☐4 ☒5</p> <p>Derslerde öğrenme çıktıları ile uyumlu çeşitli öğretim yöntem ve tekniklerinin kullanılması durumu.</p>	<p>Derslerde öğrenme çıktıları ile uyumlu çeşitli öğretim yöntem ve tekniklerinin kullanılmaktadır.</p>
<p>3.5. Öğrencilerin ders, laboratuvar ve uygulama gibi öğrenme etkinlikleri farklı yöntem ve tekniklerle ölçülmeli ve değerlendirilmelidir.</p>	<p style="text-align: center;">☐1 ☐2 ☐3 ☐4 ☒5</p> <p>Farklı ölçme ve değerlendirme yöntem ve tekniklerinin kullanılması durumu.</p>	<p>Farklı ölçme ve değerlendirme yöntem ve tekniklerinin kullanıldığına yönelik kanıtlar yer almamaktadır.</p>
<p>3.6. Eğitim programında, öğrenme-öğretme sürecinin değerlendirilmesi için bütünlük bir program değerlendirme sistemi işletiliyor olmalıdır.</p>	<p style="text-align: center;">☐1 ☐2 ☐3 ☐4 ☒5</p> <p>Program değerlendirme sisteminin varlık durumu (sınav sonuçlarının analizi, öğrenci geribildirim, öğretim üyesi geribildirim, mezun/diğer paydaş geribildirim olabilir).</p>	<p>Eğitim programında, öğrenme-öğretme sürecinin değerlendirilmesi için bütünlük bir program değerlendirme sistemi vardır.</p>
	<p style="text-align: center;">☐1 ☐2 ☐3 ☐4 ☒5</p> <p>Program değerlendirme ve ÖDR sonucunda elde edilen veriler temelinde iyileştirme yapılması durumu ve buna yönelik kanıtlar.</p>	
<p>GENEL YORUM VE ÖNERİ</p>	<p>☒ KARŞILANIYOR ☐ KISMEN KARŞILANIYOR ☐ KARŞILANMIYOR</p>	<p>-Programın mevcut müfredatının UBYS sisteminde yayınlanmalıdır. - Program değerlendirme ve ÖDR sonucunda elde edilen veriler temelinde iyileştirme yapılması durumu ve buna yönelik kanıtlar verilmelidir.</p>

4. ÖĞRENCİLER	DEĞERLENDİRME	GEREKÇE
<p>4.1. İlgili eğitim programının amaçları, özellikleri, kurumsal insan gücü ve alt yapısına uygun olarak öğrenci sayısını belirliyor ve talep ediyor olmalıdır.</p>	<p style="text-align: center;">☐1 ☐2 ☐3 ☐4 ☒5</p> <p>Bu durumun talebe dönüştüğünü gösteren belgelerin bulunması durumu.</p>	<p>Program öğrenci alımına kapatılmıştır. Öğrenci talebi düzenli olarak yapılmaktadır.</p>
<p>4.2. Öğrencilerin kabulünde göz önüne alınan gösterge(ler) izlenmeli, bunların yıllara göre gelişimi/değişimi değerlendiriliyor ve bu değerlendirmeler iç ve dış paydaşlar ile paylaşıyor olmalıdır.</p>	<p style="text-align: center;">☐1 ☐2 ☐3 ☐4 ☒5</p> <p>Merkezi Yerleştirme Sınavı verileri, YÖK, YÖK Atlası, ÖSYM verileri temelinde göstergelerin (programın kaçınıcı sırada tercih edildiği, taban puanı, sıralaması, doluluk oranı vb.) değerlendirildiğini ve en az son beş yıllık değişimin izlendiğini ve paylaşıldığını gösteren belgelerin bulunması durumu.</p>	<p>Öğrencilerin bu bölümü neden tercih etmediği buna karşı ne gibi önlemler alınabileceği belirtilmemektedir</p>
<p>4.3. Öğrencilerin eğitim-öğretim süreçlerine ilişkin hak, görev ve sorumlulukları tanımlanmış ve ilgili yönetmelik, yönerge ve kararlar yayımlanmış olmalıdır.</p>	<p style="text-align: center;">☐1 ☐2 ☐3 ☐4 ☒5</p> <p>Öğrencilerin hak, görev ve sorumluluklarını tanımlayan belgelerin bulunması, birim ve program web sitesinde erişilebilir olması durumu.</p>	<p>Öğrencilerin hak, görev ve sorumluluklarını tanımlayan belgeler bölüm web sitesinde yayınlanmalıdır.</p>
<p>4.4. Yatay ve dikey geçiş yoluyla öğrenci kabulünde, varsa çift ana dal veya yan dalda başka kurumlardan ve/veya programlardan alınmış dersler ve kazanılmış kredilerin tanınmasında esas alınan mevzuat, ilke ve kurallar ayrıntılı olarak tanımlanmış, belgelendirilmiş ve uygulanıyor olmalıdır.</p>	<p style="text-align: center;">☐1 ☐2 ☐3 ☐4 ☒5</p> <p>Süreçlere ilişkin belgelerin, karar ve uygulama örneklerinin bulunması durumu.</p>	<p>Programın ÖSYM kılavuzunda olmaması sebebi bu gruptaki öğrenci kabulü olmamaktadır.</p>
<p>4.5. Belirli bir politika ve plan çerçevesinde öğrencilere ulusal ve uluslararası değişim fırsatları sunulmuş ve bu konuda idari destek sağlanmış olmalıdır.</p>	<p style="text-align: center;">☐1 ☐2 ☐3 ☐4 ☒5</p> <p>Ulusal ve uluslararası değişim olanakları konusunda duyurular yapılması, öğrencilerin bilgilendirilmesi ve değişimden yararlanan öğrenci listelerinin bulunması durumu.</p>	<p>Programın ÖSYM kılavuzunda olmaması sebebi yeni kayıtlı öğrencisi bulunmamaktadır. Bölümün şubelerindeki öğrenci sayısı değerlendirme için yeterli değildir.</p>
<p>4.6. Öğrencileri ders ve kariyer planlaması, hak ve sorumlulukları konularında yönlendiren akademik danışmanlık hizmeti veriliyor olmalıdır.</p>	<p style="text-align: center;">☐1 ☐2 ☐3 ☐4 ☒5</p> <p>Akademik danışmanlık sisteminin uygulandığına ilişkin belgelerin bulunması durumu.</p>	<p>Programda öğrencileri ders ve kariyer planlaması, hak ve sorumlulukları konularında yönlendiren akademik danışmanlık hizmeti verilmektedir.</p>

<p>4.7. Öğrencilerin sosyal, kültürel, sanatsal ve sportif olanaklar ile sağlık, psikolojik danışma ve rehberlik hizmetlerine erişebildikleri gösterilmelidir.</p>	<p>☐1 ☐2 ☐3 ☐4 ☒5 Öğrencilerin sosyal, kültürel, sanatsal ve sportif olanaklardan ne kadar yararlandığının izleniyor olduğunun belgelenmesi durumu.</p> <p>☐1 ☐2 ☐3 ☐4 ☒5 Öğrencilerin sağlık, psikolojik danışma ve rehberlik hizmetlerinden ne derece yararlandığının izleniyor olduğunun belgelenmesi durumu.</p>	<p>Programın ÖSYM kılavuzunda olmaması sebebi yeni kayıtlı öğrencisi bulunamamaktadır. Bölümün şubelerindeki öğrenci sayısı değerlendirme için yeterli değildir.</p>
<p>4.8. Öğrencilerin eğitsel, mesleki ve kişisel-sosyal gelişimlerini destekleyen olanaklar sunulmalıdır.</p>	<p>☐1 ☐2 ☐3 ☐4 ☒5 Birinci sınıf öğrencileri için uyum (oryantasyon) programı, sosyal sorumluluk projeleri, akran destek sistemi ve kariyer günleri gibi etkinliklerin düzenlendiğine ve öğrencilerin bu etkinliklerden yararlandığına ilişkin belgelerin bulunması durumu.</p>	<p>Programın ÖSYM kılavuzunda olmaması sebebi yeni kayıtlı öğrencisi bulunamamaktadır. Bölümün şubelerindeki öğrenci sayısı değerlendirme için yeterli değildir.</p>
<p>4.9. Güncel iletişim araç ve ortamları kullanılarak sürekli ve düzenli etkileşim sağlanmalıdır.</p>	<p>☐1 ☐2 ☐3 ☐4 ☒5 Öğrencilerle iletişim sağlayan yüz yüze ya da elektronik haberleşme yöntemlerinin kullanıldığını, kurumsallaştırdığını ve sürekliliğinin sağlandığını gösteren belgelerin bulunması durumu.</p>	<p>Güncel iletişim araç ve ortamları kullanılarak öğrencilerle sürekli ve düzenli etkileşim sağlanmaktadır.</p>
<p>4.10. Nitelikli ve etkin öğrenci temsilcilerini sağlayan kurumsal bir sistem kurulmuş ve işletiliyor olmalıdır.</p>	<p>☐1 ☐2 ☐3 ☐4 ☒5 Fakülte, bölüm, program ve sınıf öğrenci temsilcileri seçiminin ilgili mevzuata göre yapıldığına ve öğrenci temsilcilerinin kurullara katıldığına ilişkin belgelerin bulunması durumu.</p>	<p>Bölüm öğrenci temsilcileri seçiminin ilgili mevzuata göre yapıldığına ve öğrenci temsilcilerinin kurullara katıldığına ilişkin belgeler bulunmaktadır.</p>
<p>4.11. Öğrencilerin mezuniyetine karar verebilmek için programın gerektirdiği tüm koşulların yerine getirildiğini belirleyen güvenilir yöntem ve süreçler geliştirilmiş ve uygulanıyor olmalıdır.</p>	<p>☐1 ☐2 ☐3 ☐4 ☒5 Öğrencilerin mezuniyetlerine karar vermek ve programın gerektirdiği tüm koşulları yerine getirdiklerini belirlemek için kullanılan kriterleri ve bu kriterlerin güvenilir olduğunu gösteren belgelerin bulunması durumu.</p>	<p>Başarı değerlendirmesi ve mezuniyete ilişkin kriterler ve koşullar güvenilir olarak belirlenmiş ve yayınlanmıştır.</p>
<p>4.12. Mezunlar ile sürekli ve düzenli iletişimi sağlayan mekanizmalar kurulmuş olmalıdır.</p>	<p>☐1 ☐2 ☐3 ☐4 ☒5 Mezunlar ile sürekli ve düzenli iletişimin sağlandığını gösteren belgelerin bulunması durumu.</p>	<p>Mezunlar ile sürekli ve düzenli iletişimi sağlayan mekanizmalar kurulmuştur.</p>
<p>GENEL YORUM VE ÖNERİ</p>	<p>☐ KARŞILANIYOR ☒ KISMEN KARŞILANIYOR ☐ KARŞILANMIYOR</p>	<p>Programın ÖSYM kılavuzunda olmaması sebebi yeni kayıtlı öğrencisi bulunamamaktadır. Bölümün şubelerindeki öğrenci sayısı değerlendirme için yeterli değildir. Programda öğrencilere ilişkin, kontenjan belirleme, öğrenci sayılarına ilişkin veriler, ÖSYM puanları, yatay-dikey geçiş, staj, başarı değerlendirilmesi ve mezuniyet gibi süreçler işletilmektedir.</p>

5. ÖĞRETİM KADROSU	DEĞERLENDİRME	GEREKÇE
5.1. Öğretim kadrosu, nicelik ve nitelik bakımından programın etkin bir şekilde yürütülmesini, değerlendirilmesini ve geliştirilmesini sağlayacak yeterlilikte olmalıdır.	☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☒ 5 Öğretim kadrosunun nicelik ve nitelik açısından yeterlilik analizinin yapılmış olması durumu ve verilerle kanıtlanması.	Öğretim kadrosunun nicelik ve nitelik açısından yeterlilik analizi yapılmıştır.
5.2. Öğretim elemanı atama ve yükseltmelerinde fırsat eşitliği sağlayan ve akademik liyakati gözetilen yöntem ve ölçütler bulunuyor ve kullanılıyor olmalıdır. Bu konuda YÖK ve Üniversitemiz genelinde belirlenen ölçütlerin mevzuatların uygulanması.	☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☒ 5 Programın yürütüldüğü birimde son beş yılda yapılan atama ve yükseltme süreçlerinde kurumun atama ve yükseltme yöntem ve ölçütlerinin nasıl kullanıldığını gösteren belgelerin bulunması durumu.	Öğretim elemanı atama ve yükseltmelerinde fırsat eşitliği sağlayan ve akademik liyakati gözetilen yöntem ve ölçütler bulunmaktadır.
5.3. Öğretim elemanlarına mesleki alanda kendilerini yenilemeleri ve araştırma yapmaları için olanak sağlanmalıdır.	☐ 1 ☐ 2 ☒ 3 ☐ 4 ☐ 5 Son beş yılda öğretim elemanlarının mesleki gelişiminin desteklendiğini gösteren belgelerin bulunması durumu.(Eğitiminin Eğitimi, Araştırma Yöntem ve Teknikleri, İstatistiksel Analiz, Oryantasyon vb.)	Son beş yılda öğretim elemanlarının mesleki gelişiminin desteklendiğini gösteren belgelere yer verilmemiştir.
GENEL YORUM VE ÖNERİ	☒ KARŞILANIYOR ☐ KISMEN KARŞILANIYOR ☐ KARŞILANMIYOR	Programın öğretim kadrosu alanında uzman öğretim kadrosu bulunmakta, öğretim kadrosuna ilişkin nicelik, nitelik ve yeterlilik analizleri yer almaktadır.

6. ALTYAPI VE OLANAKLAR	DEĞERLENDİRME	GEREKÇE
6.1. Büyük ve küçük gruplarla yapılan eğitim-öğretim etkinlikleri için sınıflar, amfiler, laboratuvarlar ve diğer donanım, eğitim amaçlarına ve program çıktıklarına ulaşmak için yeterli olmalıdır.	☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☒ 5 Eğitim-öğretim etkinlikleri için kullanılan amfi, derslik, seminer odası, öğrenci laboratuvarları ve bunların donanım durumunu gösteren belgelerin bulunması ya da bu hususa yönelik bilgilerin verilmiş olması durumu.	Bölüm fiziki alanları sınırlıdır.
6.2. Kütüphane ve internet ya da diğer elektronik ortamlar üzerinden bilgiye erişim olanakları sunulmuş olmalıdır.	☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☒ 5 Öğrencilere ve öğretim elemanlarına sunulan kütüphane olanakları ile bilgisayar ve bilişim altyapılarının yeterlilik durumuna yönelik bilgilerin verilmiş olması.	Öğrencilere ve öğretim elemanlarına sunulan kütüphane olanakları ile bilgisayar ve bilişim altyapılarının yeterlidir.
6.3. Öğrencilerin sosyal, kültürel, sanatsal ve sportif gereksinimlerini karşılayan ve bu yöndeki gelişimlerini destekleyen uygun altyapı ve olanaklar bulunmalıdır.	☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☒ 5 Öğrencilerin kullanımına ayrılan sportif, sanatsal ve sosyal alanlar ile diğer olanakların varlığını gösteren belgelerin bulunması durumu.	Öğrencilerin kullanımına ayrılan sportif, sanatsal ve sosyal alanlar ile diğer olanakların vardır.

6.4. Gereksinimleri doğrultusunda, dezavantajlı bireylerin altyapı, donanım ve olanaklara erişimlerini sağlayacak düzenlemeler yapılmış olmalıdır.	☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☒ 5 Dezavantajlı bireylerin gereksinimleri doğrultusunda yapılan düzenlemelere yönelik kanıtlar.	Dezavantajlı bireylerin gereksinimlerine yönelik düzenleme ve uygulamalar mevcuttur.
6.5. Öğretim elemanlarının eğitim, araştırma ve akademik danışmanlık faaliyetlerini yeterli düzeyde gerçekleştirebileceği altyapı ve olanaklar sağlanmış olmalıdır.	☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☒ 5 Öğretim üyelerine sağlanan altyapı ve olanaklar ile bunların nasıl kullanıldıklarını gösteren belgelerin bulunması durumu.	Öğretim elemanlarının araştırma ve akademik danışmanlık faaliyetlerini gerçekleştirebilecekleri altyapı olanakları bulunmaktadır.
GENEL YORUM VE ÖNERİ	☒ KARŞILANIYOR ☐ KISMEN KARŞILANIYOR ☐ KARŞILANMIYOR	Bölüm fiziki alanları sınırlıdır. Alt yapı yetersizlikleri giderilmelidir.

KURUM DESTEĞİ VE MALİ OLANAKLAR	DEĞERLENDİRME ÖLÇEĞİ	GEREKÇE
7.1. Program için gereken altyapıyı temin etmeye, bakımını yapmaya ve işletmeye yetecek mali kaynak desteğinin üst yönetim tarafından sağlanması ve birim yönetimi tarafından sponsor, ikili iş birliği, protokol, BAP, TÜBİTAK vb. tekniklerle bu kaynakların geliştirilmesi durumu.	☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☒ 5 Altyapı ve donanımı temin etmek, bakımını yapmak ve işletmek için sağlanan mali kaynakların yeterliliğini irdeleyen belgelerin bulunması durumu.	Programın ikili iş birlikleri, yapılan protokol, BAP, TÜBİTAK, AB projelerinden elde edilen kaynaklar ve bu kaynaklara ilişkin bölüm içi dağılımı, kullanımları belirtilmeli bu durum kanıt olarak sunulmalıdır
7.2. Programın gereksinimlerini karşılayacak idari, teknik ve destek personeli ile kurumsal hizmetler sağlanmalıdır.	☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☒ 5 Programa destek veren idari, teknik ve destek personelin yeterliliğini nicelik ve nitelik olarak irdeleyen belgelerin bulunması durumu. ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☒ 5 Programa özgü gereksinimleri (teknik gezi-gözlem, staj anlaşmaları vb.) karşılayan kurumsal hizmetlerin varlığını ve etkinliğini gösteren belgelerin bulunması durumu.	Mevcut öğrenciler için programa özgü gereksinimleri (teknik gezi-gözlem, staj anlaşmaları vb.) karşılayan kurumsal hizmetlerin varlığını ve etkinliğini gösteren kanıtlar yoktur
GENEL YORUM VE ÖNERİ	☒ KARŞILANIYOR ☐ KISMEN KARŞILANIYOR ☐ KARŞILANMIYOR	Programın elde ettiği altyapıya destek olan iç ve dış bütçeli kaynakları sunmalıdır. Programda öğrencilerin gelişimine yönelik faaliyetler ve bu faaliyetlere ilişkin kanıtlar yoktur.

8. KURUMSAL YÖNETİM VE KARAR ALMA SÜREÇLERİ	DEĞERLENDİRME	GEREKÇE
<p>8.1. Yükseköğretim kurumunun organizasyonu ile alt birimlerin kendi içerisindeki ve aralarındaki tüm yapı ve karar alma süreçleri, program çıktılarının gerçekleştirilmesini ve eğitim amaçlarına ulaşılmasını destekleyecek şekilde düzenlenmelidir. Birim yönetimi, birim kalite güvence komisyonu ve Bologna koordinatörlüğü bu konuda aktif çalışmalıdır.</p>	<p>☐1 ☐2 ☐3 ☐4 ☒5</p> <p>Alt birimler düzeyindeki tüm yapı ve organizasyon şemalarının ve karar alma süreçleriyle ilgili akış diyagramlarının bulunması ve örnek belgelerin sunulması durumu.</p>	<p>Alt birimler düzeyindeki tüm yapı ve organizasyon şemalarının ve karar alma süreçleriyle ilgili akış diyagramlarının yoktur. Organizasyon şeması hazırlanarak web sayfasına da konulmalıdır.</p>
<p>GENEL YORUM VE ÖNERİ</p>	<p>☒ KARŞILANIYOR ☐ KISMEN KARŞILANIYOR ☐ KARŞILANMIYOR</p>	<p>Programda yönetim, birim kalite güvence komisyonu ve Bologna koordinatörlüğü yer almakta ve aktif olarak çalışıklarına ilişkin kanıtlar bulunmaktadır.</p>

9. SÜREKLİ İYİLEŞTİRME	DEĞERLENDİRME	GEREKÇE
<p>9.1. Değerlendirme ve sürekli iyileştirme sistemi oluşturulmuş ve kanıtlarla kayıt altına alınmış olmalıdır.</p>	<p>☐1 ☐2 ☐3 ☐4 ☒5</p> <p>Tüm değerlendirme ölçütlerinin düzenli aralıklarla değerlendirildiğine ilişkin bir sistemin kurulduğunu ve işletildiğini (PUKÖ Döngüsü) gösteren belgelerin bulunması durumu. Raporun sonuç kısmında iyileştirmeye yönelik önerilerin bulunması durumu.</p>	<p>Yıllık olarak Bologna Eğitim-Öğretim Bilgi Paketi çalışmaları, yıllık faaliyet raporları ve iç kontrol raporları ilgili birim yöneticiliğine sunulmaktadır. Ayrıca beş yılda bir stratejik plan hazırlanmaktadır.</p>
<p>GENEL YORUM VE ÖNERİ</p>	<p>☒ KARŞILANIYOR ☐ KISMEN KARŞILANIYOR ☐ KARŞILANMIYOR</p>	<p>- Programda sürekli bir akademik ve idari performans ölçüm, izleme ve değerlendirme mekanizması kurulmuştur. -Program performans göstergeleri ve değerlendirme anketleri yıllık olarak yenilenmektedir. -<i>Ulusal, uluslararası ve disiplinler arası ortak çalışma sayılarının artırılması gerekmektedir.</i></p>